

--	--

Kod ucznia

Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Konkurs języka polskiego

dla uczniów gimnazjum – etap wojewódzki 1 marca 2019r.

Przeczytaj uważnie zamieszczone teksty i zadania. Zapisz odpowiedzi w wyznaczonych miejscach. Poprawność ortograficzna będzie oceniana w każdym zadaniu. Na wykonanie pracy masz **100** minut. **Powodzenia!**

Część I

Czy przeczytałeś lektury wyznaczone do konkursu? Sprawdź się!

Tekst I

Fragment I

[...] Zbity, pokrwawiony, a nade wszystko przestraszony nędzarz chwilę posiedział na piasku, przetarł oczy i nagle zerwawszy się począł uciekać w stronę gościńca jęcząc:
– Pochłoń mnie, ziemiо!... Przeklęty dzień, w którym ujrzałem światło, i noc, w której powiedziano: „narodził się człowiek...” W płaszczu sprawiedliwości nie ma nawet skrawka dla niewolników... I sami bogowie nie spojrzą na taki twór, który ma ręce do pracy, gębę tylko do płaczu, a grzbiet do kijów... O śmierci, zetrzyj moje ciało na popiół, ażebym jeszcze i tam, na polach Ozirisa, po raz drugi nie urodził się niewolnikiem... [...]

Źródło: literat.ug.edu.pl/faraon/index.htm

Bolesław Prus, *Faraon*, rozdz.2

Zadanie 1. (0-3)

Wyjaśnij kontekst przedstawionej we fragmencie sytuacji. Jakie ważne zdarzenia miały miejsce **przed i po** zacytowanym fragmencie powieści.

Ważne zdarzenia poprzedzające sytuację przedstawioną w cytowanym fragmencie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ważne zdarzenie, które nastąpiło **po** sytuacji przedstawionej w cytowanym fragmencie:

.....

.....

Zadanie 2. (0-3)

Wypisz z tekstu I wszystkie imiesłowy i je nazwij.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 3. (0-6)

Wykonaj polecenia.

A. Wypisz z fragmentu I „Faraona” dwie apostrofy i określ ich funkcję: (0-1)

apostrofy:

.....

funkcja:

.....
.....

B. Nazwij formę podanych czasowników. Tam, gdzie to jest możliwe, określ osobę, liczbę, rodzaj, czas, tryb. (0-2)

<i>pochłon</i>	
<i>powiedziano</i>	

C. Zastąp synonimem użyte w tekście słowo: *grzbiet*. (0-1)

.....

D. Podaj dwa rzeczowniki, których użyto w tekście w takim samym znaczeniu jak słowo: *twór*. (0-1)

.....

E. Wyjaśnij znaczenie wyrażenia: *pola Ozyrysa* w kontekście wypowiedzi bohatera? (0-1)

.....

Fragment II

[...] *O, gdy zostanę faraonem po moim ojcu, który oby żył wiecznie, położę im na karkach nogę obutą w spiżowy sandał... A najpierwej sięgnę do ich skarbnic, które zawsze były przesycone, ale od czasów Ramzesa Wielkiego zaczęły puchnąć i dzisiaj są tak wydęte złotem, że spoza nich nie widać skarbu faraona.*

Źródło: literat.ug.edu.pl/faraon/index.htm

Zadanie 4. (0-2)

Wyjaśnij, o kim mówi bohater i co planuje. Jaki był rezultat jego działań?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0-2)

Jaki wpływ na przebieg akcji miało zjawisko zaćmienia Słońca?

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0-4)

Dokonaj na wykresie analizy składniowej podanego wypowiedzenia:

- a. wyodrębnij (oddziel pionowymi kreskami) i ponumeruj wypowiedzenia składowe,**
- b. narysuj wykres,**
- c. określ typy wypowiedzeń składowych.**

A najpierwej sięgnę do ich skarbnic, które zawsze były przesycone, ale od czasów Ramzesa Wielkiego zaczęły puchnąć i dzisiaj są tak wydęte złotem, że spoza nich nie widać skarbu faraona.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-2)

Z analizowanego zdania wypisz:

A. orzeczenie czasownikowe –

B. orzeczenie imienne –

Zadanie 8. (0-3)

Uzupełnij tabelę. Wpisz w odpowiednie miejsca wyrazy, kierując się ich znaczeniem:
skarbiec, skarbnica, skarbnik.

Wyraz	Znaczenie wyrazu	Formant

Tekst II

Sławomir Mrożek

Języki obce

Wezwał nas Prezes i oznajmił:

- Kto zna jakiś język obcy, ten dostanie premię. Kto zna?
- Ja! – krzyknęliśmy chórem.
- Pojedynczo, panowie, na każdego przyjdzie kolej. A więc zaczynamy. Proszę, panie Księgowy, pan pierwszy.
- Ja umiem po niemiecku – oświadczył tenże.
- To dlatego pan się z tym ukrywał? Proszę, niech pan nam coś powie po niemiecku. Księgowy natężył się, aż mu żyły wyszły na skroń, ale nic nie powiedział.
- No, śmiało! – zachęcił go Prezes.
- *Becuksztajn* – powiedział Księgowy. Wiekowy już był i niebawem miał pójść na emeryturę.
- A może coś jeszcze?
- *Auswajs... Hande Hoch ...* - dodał i spocił się.
- W porządku – powiedział Prezes i zapisał, że Księgowy umie po niemiecku. – Kto następny?
- Ja po angielsku – zgłosił się Referent.
- No więc słuchamy.

- *Okej* – powiedział Referent, po czym napił się wody i zamyślił się.
- Dlaczego pan nic nie mówi? Czekamy.
- Właśnie powiedziałem, to było po angielsku.
- A może coś jeszcze ...
- *Video, bisnes, fiftyfifty* ... – rozgadał się Referent.
- Ja po rosyjsku! – przerwał mu Magazynier.
- No to mów pan.
- Kiedy się wstydzę, panowie rozumieją ... same takie słowa ... i żeby je na trzeźwo ...
- No, dobrze. Powie pan przy sposobności. A pan, panie Mieciu, dlaczego pan się nie zgłasza?
- Bo nie znam żadnego języka.
- Niemożliwe!
- Kiedy naprawdę ...
- Może chociaż po góralsku, był pan przecież w Zakopanem?
- Też nie.
- No, trudno, sam pan sobie winien. I Prezes zapisał, że pan Miecio nie zna żadnego obcego języka.

Ale pan Miecio wiedział, co robi. Miesiąc później wysłano go na zagraniczną placówkę.

S. Mrożek, *Czekoladki dla Prezesa*, Warszawa 2018, s. 147-149¹

Zadanie 9. (0-1)

Kim jest narrator? Uzasadnij swoje zdanie.

.....

Zadanie 10. (0-1)

Jakim określeniem nazwiesz stosunek narratora do opisywanych zdarzeń? Uzasadnij swoje zdanie.

.....

¹ Pierwsze wydanie zbioru opowiadań w 1992r.

Zadanie 11. (0-1)

Dlaczego Miecio nie zgłosił znajomości języka obcego?

.....
.....

Zadanie 12. (0-1)

Dlaczego Prezes awansował Miecicia?

.....
.....

Zadanie 13. (0-2)

Jakimi wspólnymi cechami można określić przedstawionych bohaterów? Podaj co najmniej dwie. Uzasadnij swój wybór.

.....
.....

Zadanie 14. (0-1)

Na czym polega satyryczna wymowa opowiadania.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 15. (0-1)

Czy wymowę opowiadania można uznać za aktualną? Uzasadnij krótko swoje zdanie.

.....
.....

Zadanie 16. (0-1)

Określ funkcję znaków interpunkcyjnych występujących w tekście.

Nazwa znaku interpunkcyjnego	Funkcja w opowiadaniu
wielokropek	
wykrzyknik	
myślnik	

Zadanie 17. (0-3)

Utwórz rodzinę wyrazów (podaj pięć różnych przykładów) od słowa *Polska* i nazwij części mowy. Uzupełnij tabelę.

Wyrazy	Części mowy
Polska	

Zadanie 18. (0-3)

Jaka cecha znaczeniowa różni wyrazy: *urzędnik* i *urzędas*. Wyjaśnij znaczenie wyrazów.

cecha:

znaczenie wyrazów:

.....
.....
.....

Tekst III

Zadanie 19.(0-2)

Zapisz własnymi słowami, co przedstawia ilustracja. Wyjaśnij, na czym polega żart przedstawiony na rysunku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Część II

Zadanie 20. (0-18)

Napisz wypracowanie na temat:

Z którymi wartościami reprezentowanymi przez bohaterów literackich w ich epickich losach możesz się utożsamić i dlaczego? Wybierz spośród podanych w tabeli co najmniej trzy, a w argumentacji wykorzystaj lektury ze spisu do etapu wojewódzkiego.

Twoja praca powinna zająć co najmniej 20 linijek.

Wartości:	Wykaz lektur do etapu wojewódzkiego:
- odpowiedzialność (za czyny / słowa); - miłość / przyjaźń; - sprawiedliwość; - tolerancja; - piękno (duszy)/ szlachetność; - poczucie wspólnoty/ solidarność.	1. S. Mrożek, opowiadania – wybór, np. <i>Artysta, Słoń, Śpiąca królewna, Kapturek</i> . 2. B. Prus, <i>Faraon</i> 3. R. Kapuściński, <i>Cesarz</i> . 4. W. Szekspir, <i>Romeo i Julia</i> 5. K. Kesey, <i>Lot nad kukulczym gniazdem</i> 6. A. Frank, <i>Dziennik</i> . 7. P. Huelle ze zbioru – <i>Opowiadania na czas przeprowadzki: Stół lub Winniczki, kaluże, deszcz....</i> 8. O. Tokarczuk, <i>Prawiek i inne czasy</i> . 9. A. Pilipiuk, tytułowe opowiadanie z tomu: <i>Litr ciekłego ołowiu</i> lub „2856 kroków”. 10. D. Terakowska, <i>Poczwarka</i> .

